

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Термін «РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Походить від латинського слова

«habilis» - «здатність»,

► **«rehabilis»** - «відновлення здатності»

Реабілітація – це

- ▶ суспільно необхідне функціональне і соціально-трудове відновлення хворих та осіб з інвалідністю, що здійснюється комплексним проведенням медичних, психологічних, педагогічних, професійних, юридичних, державних, суспільних та інших заходів, за допомогою яких можна повернути потерпілих до звичайного життя і праці, відповідно до їх стану.

Завдання реабілітації

- ▶ функціональне відновлення (повне або компенсація при недостатньому чи відсутності відновлення)
- ▶ пристосування до повсякденного життя і праці
- ▶ залучення до трудового процесу
- ▶ диспансерний нагляд за особами, що пройшли реабілітацію

Реабілітацію поділяють на три взаємопов'язаних види

- ▶ **Медична** – фундамент реабілітаційного процесу. Спрямована на відновлення здоров'я, ліквідацію патологічного процесу, попередження ускладнень, відновлення або часткову компенсацію порушених функцій, протидію інвалідності, підготовку тих, що одужують та інвалідів до побутових і трудових навантажень.
- ▶ Невід'ємною частиною медичної реабілітації є **ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ**, завданням якої є: мобілізація сил організму, активізація захисних і пристосувальних механізмів, попередження ускладнень, прискорення відновлення функцій різних органів і систем, скорочення термінів клінічного і функціонального відновлення, адаптація до фізичних навантажень, відновлення працездатності.

Реабілітацію поділяють на три взаємопов'язаних види

- ▶ **Соціальна або побутова реабілітація** – державно-суспільні дії, що спрямовані на повернення людини до активного життя та праці, правовий і матеріальний захист її існування. Відповідними фахівцями проводяться заходи щодо відновлення соціального статусу особи шляхом організації активного способу життя, відновлення послаблених чи втрачених соціальних зв'язків, створення морально-психологічного комфорту у сім'ї і на роботі, забезпечення культурних потреб людини, відпочинку, занять спортом
- ▶ Основною метою для важкохворих є розвиток навичок для самообслуговування. У цьому процесі великого значення набуває **спільна робота фізичного терапевта, фахівця з ерготерапії, психолога тощо**. Своїми діями вони готують пацієнта до самообслуговування, незалежності, активної участі у повсякденному житті.

Реабілітацію поділяють на три взаємопов'язаних види

- ▶ **Професійна (виробнича) реабілітація** – це підготовка пацієнта до праці. Її реалізація залежить від характеру та перебігу хвороби, функціонального стану і фізичної спроможності хворого, його професії, кваліфікації, стажу роботи, посади, умов праці та бажання стати до роботи.

Принципи реабілітації

- ▶ **Ранній початок реабілітаційних заходів.** Це допомагає швидше відновити функції організму, попередити ускладнення і у випадку розвитку інвалідності – боротися з нею з перших етапів лікування
- ▶ **Безперервність реабілітаційних заходів.** Цей принцип лежить в основі ефективності реабілітації, тому, що тільки безперервність і поетапність реабілітаційних процесів є запорукою скорочення часу на реабілітацію, зниження рівня інвалідності і витрат на відновне лікування, довготривале матеріальне утримання інвалідів
- ▶ **Комплексність реабілітаційних заходів.** Під керівництвом лікаря, реабілітація проводиться й іншими спеціалістами: соціологом, психологом, педагогом та ін.

Принципи реабілітації

- ▶ **Індивідуальність реабілітаційних заходів.** Реабілітаційні програми складаються індивідуально для кожного клієнта, при цьому враховується: загальний стан, саме захворювання, вихідний рівень фізичного розвитку, психологічний стан, вік, стать, професія.
- ▶ **Необхідність реабілітації у колективі.** Проходження реабілітації у колективі собі подібних людей морально підтримує пацієнта, нівелює дискомфорт, пов'язаний з наслідками захворювання.
- ▶ **Повернення клієнта до активного життя.** Це досягнення основної мети реабілітації, що робить людину матеріально незалежною, морально задоволеною, психічно стійкою, активним учасником громадського життя.

Загальні показання до медичної реабілітації наведені в доповіді Комітету експертів ВООЗ по попередженню інвалідності і реабілітації (1983)

- ▶ • значне зниження функціональних здібностей;
- ▶ • зниження здатності до навчання;
- ▶ • особлива схильність впливам зовнішнього середовища;
- ▶ • порушення соціальних відносин;
- ▶ • порушення трудових відносин

Загальні протипоказання до проведення реабілітаційних заходів

- ▶ супутні гострі запальні й інфекційні захворювання,
- ▶ декомпенсовані соматичні та онкологічні захворювання,
- ▶ виражені розлади інтелектуально-мнестичної сфери і психічні захворювання, що ускладнюють спілкування і можливість активної участі хворого в реабілітаційному процесі

Посадові обов'язки:

Спеціаліст з фізичної терапії займається реабілітацією осіб – дітей та дорослих:

- ▶ з порушеннями опорно-рухового апарату,
- ▶ ортопедичними вадами,
- ▶ побутовими, спортивними та професійними травмами,
- ▶ наслідками неврологічних, серцево-судинних, респіраторних та інших захворювань,
- ▶ старших людей з геронтологічними проблемами

Посадові обов'язки

- ▶ Проводить обстеження, визначає рівень фізичного розвитку, виявляє проблеми і складає індивідуальну програму реабілітації
- ▶ Розробляє і впроваджує комплекс вправ і дій, спрямованих на покращення діяльності опорно-м'язової системи та організму в цілому, координації, збільшення сили м'язів і вправності рухів, відновлення або компенсацію функцій
- ▶ Навчає способів досягнення самостійності в побуті, навичок самообслуговування, пересування, утримання фізичної кондиції та здоров'я

Посадові обов'язки

- ▶ Консультує осіб з інвалідністю щодо влаштування оптимального середовища вдома, на роботі та загалом в оточенні
- ▶ Аналізує хід виконання реабілітаційної програми та вносить корективи на кожному з етапів
- ▶ Веде відповідні записи і документацію
- ▶ Співпрацює з лікарями, ерготерапевтами, педагогами, логопедами, психологами, соціальними працівниками тощо.
- ▶ Консультує родичів та опікунів щодо проблем та шляхів досягнення особами з інвалідністю максимальної незалежності і рівня здоров'я, залучає їх до планування і проведення реабілітаційної програми та надання необхідної допомоги.

Посадові обов'язки

- ▶ Виконує ці обов'язки при роботі в реабілітаційних центрах, медичних, освітніх, санаторно-курортних установах, соціальних службах державного, громадського та приватного секторів, а також проводить самостійну практику в межах своєї компетенції

ЗНАННЯ ТА ВМІННЯ

Спеціаліст з фізичної терапії повинен знати:

- ▶ Анатомію і фізіологію людини
- ▶ Володіти методами профілактики і корекції м'язово-скелетних дисфункцій на підставі анатомічних, фізіологічних, патологічних і психосоціальних знань
- ▶ Мати фундаментальні теоретичні знання щодо фізичних вправ, спорту, фізіології праці, біомеханіки, моторного контролю, розвитку людини, а також кінезіології

ЗНАННЯ ТА ВМІННЯ

- ▶ Уміти проводити функціонально-орієнтовані, спрямовані на досягнення кінцевої мети заняття з особами з порушеннями центральної і периферичної нервової системи в співпраці з іншими спеціалістами, самим пацієнтом, його родиною і соціальним оточенням
- ▶ Мати відповідний досвід, вміння і здатність застосувати заходи корекції рухових дисфункцій в осіб різного віку, зокрема при неврологічних, опорно-рухових, серцево-судинних і респіраторних захворюваннях
- ▶ Вміти самостійно вибирати, ставити завдання і вирішувати проблеми з авторитетом і впевненістю, набутими в поєднанні теоретичних знань і клінічної практики

ЗНАННЯ ТА ВМІННЯ

- ▶ Основи психології, соціології, антропології та валеології
- ▶ Розуміти закономірності організації і розвитку систем фізичного виховання, охорони здоров'я, освіти і соціального захисту населення України, знати основи національного і міжнародного законодавства в цих галузях
- ▶ Знати основи наукових досліджень, планування і виконання експериментальних робіт, основи організації праці, адміністрації і менеджменту в державному і приватному секторах

РЕФЛЕКСІЯ (ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК)

НАПИШІТЬ ДО 10 РЕЧЕНЬ, ЩО
НОВОГО ВИ ДІЗНАЛИСЯ ПРО
РЕАБІЛІТАЦІЮ ???